

PAM – Sleva na pojistném pro pracující důchodce od ledna 2025

Minimální verze programu: 2025.1.31

1. Základní informace

Se změnou předpisů o sociálním zabezpečení s účinností od 1. 1. 2025 se upustilo od trvalého navyšování starobního důchodu za další výdělečnou činnost při pobírání tohoto důchodu a na místo toho se zavádí sleva na pojistném.

Starobní důchodci, kteří pracují, mají od ledna 2025 nárok na **slevu ze sociálního pojištění**. Sleva ve výši 6,5% z vyměřovacího základu se týká zaměstnanců i OSVČ, kteří dosáhli důchodového věku a získali nárok na výplatu starobního důchodu v plné výši. Běžný zaměstnanec odvádí pojistné ve výši 7,1 % z vyměřovacího základu, z toho 0,6 % na nemocenské pojištění a 6,5 % na důchodové pojištění.

1.1. Zrušené navyšování důchodu za výdělečnou činnost

Pokud důchodce získal 360 kalendářních dnů pojištění (výdělečné činnosti) souběžně s pobíráním starobního důchodu v plné výši, měl nárok na zvýšení starobního důchodu o 0,4 % výpočtového základu. Tento benefit bylo možné získat podle právní úpravy, pouze pokud byla splněna podmínka získání 360 dnů pojištění nejpozději do 31. 12. 2024 včetně. Žádost o toto zvýšení může podat až 5 let zpětně. Pokud důchodce získal do 31. 12. 2024 jen část z 360 dnů (např. 300 dnů), nárok na zvýšení starobního důchodu již nevznikne, a to ani poměrně.

1.2. Kdo má nárok na slevu na pojistném zaměstnanec?

Na slevu má nárok **poživatel starobního důchodu**, který dosáhl důchodového věku a vznikl mu nárok na výplatu starobního důchodu v plné výši podle zákona č. 155/1995 Sb. Podmínky musí být splněny za celý kalendářní měsíc, za který zaměstnanec slevu žádá. Podmínka pobírání starobního důchodu po celý kalendářní měsíc se považuje též za splněnou, pokud zaměstnanec starobní důchod v plné výši pobíral od počátku kalendářního měsíce, v němž zemřel, do dne jeho úmrtí.

Týká se pouze **důchodců pobírajících starobní důchod v plné výši**. Netýká se invalidních důchodců ani důchodců pobírajících starobní důchod v poloviční výši.

Zaměstnanec má nárok na slevu na pojistném ve výši 6,5 % ze svého vyměřovacího základu, a to od měsíce, ve kterém splnil stanovené podmínky. O slevu **musí zaměstnanec požádat svého zaměstnavatele**.

Spolu s písemnou žádostí o uplatnění slevy zaměstnanec musí doložit:

- a) rozhodnutí o přiznání starobního důchodu a čestné prohlášení o nároku na výplatu starobního důchodu v plné výši, nebo
- b) potvrzení plátce důchodu o pobírání starobního důchodu v plné výši s uvedením dne, od něhož výplata starobního důchodu v plné výši náleží.

Slevu uplatní u svého zaměstnavatele za kalendářní měsíc, v němž o slevu požádal, i za následující měsíce. Požádat může nejdříve za měsíc leden 2025. Žádost stačí podat v měsíci, kdy o slevu žádá. Tedy pokud do 31. 1. 2025 požádá, zaměstnavatel mu slevu uplatní již z lednové mzdy, odměny nebo platu.

Pokud má zaměstnanec u zaměstnavatele **více zaměstnání**, o slevu žádá jen jednou na všechny zaměstnání. Pokud na jedno **skončené zaměstnání bezprostředně navazuje** další zaměstnání, platí žádost o uplatnění nároku na slevu i na toto další zaměstnání.

1.3. Žádost zaměstnance o vrácení přeplatku na pojistném

Slevu nemůže zaměstnanec uplatnit zpětně. Pokud však zaměstnanec u zaměstnavatele **nárok na slevu neuplatnil** za kalendářní měsíc, v němž **byly splněny podmínky nároku na slevu** na pojistném, považuje se pojistné ve výši slevy, které zaměstnanec zaplatil (zaměstnavatel mu je srazil z příjmů), za **přeplatek na pojistném**. Přeplatek vrátí zaměstnanci na základě jeho písemné žádosti příslušná správa sociálního zabezpečení.

Žádost zaměstnance musí být doložena potvrzením zaměstnavatele o výši vyměřovacích základů zaměstnance a o skutečnosti, zda byla zaměstnancem uplatněna sleva na pojistném za jednotlivé kalendářní měsíce, které zaměstnanec v žádosti o toto potvrzení uvedl. Zaměstnavatel má povinnost toto potvrzení vydat do 8 dnů ode dne obdržení žádosti.

Pokud by tedy zaměstnanec požádal o slevu až v únoru 2025, zaměstnavatel uplatní slevu až v únoru. Za leden sleva uplatněna nebude. Odvedené pojistné za leden se stává přeplatkem na pojistném, o který může zaměstnanec požádat příslušnou ÚSSZ písemnou formou.

1.4. Výše slevy na pojistném zaměstnance

Výše slevy na pojistném zaměstnance za kalendářní měsíc činí 6,5 % z vyměřovacího základu zaměstnance. Sleva se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

S ohledem na zaokrouhlování je správný výpočet pojistného u zaměstnance takový, že se nejdříve stanoví pojistné u zaměstnance ve výši 7,1 % z vyměřovacího základu, následně se stanoví sleva na pojistném ve výši 6,5 %, která se samostatně zaokrouhlí a následně se od pojistného odečte. Rozdíl je pojistné za zaměstnance, které zaměstnavatel zaměstnanci srazí z příjmů, které mu zúčtoval.

Pokud bude z částky pojistného, jehož poplatníkem je zaměstnanec, odečtena zaměstnavatelem vyšší částka, než měla být odečtena, nebo byla odečtena sleva, aniž by byly splněny podmínky nároku na ni, považuje se částka, o kterou bylo pojistné takto zkráceno, za dluh zaměstnavatele na pojistném (vznikl nedoplatek pojistného).

Pokud bude z částky pojistného, jehož poplatníkem je zaměstnanec, odečtena nižší částka, než měla být jako sleva odečtena, považuje se tento rozdíl za přeplatek na pojistném. Zaměstnavatel je povinen tento přeplatek vrátit zaměstnanci nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl zjištěn.

Výpočet slevy u souběžných zaměstnání

Pokud má zaměstnanec u zaměstnavatele **více pracovních vztahů**, které ve smyslu předpisů o nemocenském pojištění zakládají účast na nemocenském pojištění a z každého zaměstnání jsou v kalendářním měsíci zúčtovány zaměstnavatelem příjmy určené k odvodu pojistného na sociální zabezpečení za zaměstnance (pojistné na důchodové a nemocenské pojištění), pak to znamená, že zaměstnanec má z titulu dvou zaměstnání dva vyměřovací základy pro účely odvodu daného pojistného – pro účely odvodu pojistného zaměstnavatel stanovuje vyměřovací základ zaměstnance z každého zaměstnání zvlášť.

Sleva na pojistném zaměstnance – pracujícího starobního důchodce – činí 6,5 % z vyměřovacího základu zaměstnance, a proto se sleva na pojistné zaměstnance musí stanovit samostatně z každého vyměřovacího základu zaměstnance (z každého zaměstnání) včetně případného zaokrouhlení. Zákon nehovoří o tom, že by se sleva měla stanovovat z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance.

1.5. Práva a povinnosti zaměstnance v souvislosti se slevou

Zaměstnanec, který uplatnil u zaměstnavatele nárok na slevu na pojistném, se může písemným prohlášením **nároku na slevu vzdát**, a to nejdříve za kalendářní měsíc, v němž prohlášení předal zaměstnavateli. Vzdání se nároku lze učinit také pro určité období.

Zaměstnanec, který slevu u zaměstnavatele uplatnil, je povinen zaměstnavateli oznámit všechny skutečnosti, které mají vliv na slevu na pojistném zaměstnance, a to do 8 kalendářních dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala.

Pokud zaměstnanec sdělil nebo doložil zaměstnavateli nesprávné údaje nebo nesdělil skutečnosti rozhodné pro nárok na slevu a v důsledku toho byla zaměstnanci **poskytnuta sleva neprávem**, je zaměstnanec povinen uhradit zaměstnavateli dlužné pojistné ve výši poskytnuté slevy a penále, které je zaměstnavatel povinen v souvislosti s tímto dluhem platit.

2. Uplatnění slevy na pojistném v programu PAM

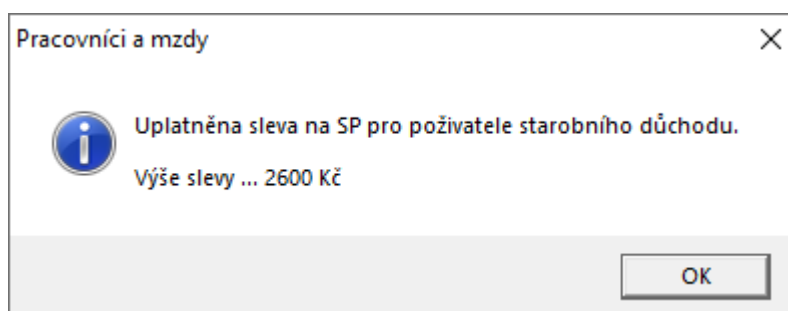
2.1. Nastavení nároku na slevu na pojistném

U každého zaměstnance, u kterého chcete uplatňovat nárok na tuto slevu na pojistném, v kmenových údajích v poli „**Sleva SP-důch**“ vyberte položku „**SD – Poživatel starobního důchodu**“.

Výběr / konec	Osobní	Mzdové	Srážky z mezd	Rodinní příslušníci
Průměr hod.	227,27			
Průměr denní	1818,16			
Denní prac. doba	8,00			
Týdenní úvazek	40,00			
Výpočet daně	1	Podepsané prohlášení - základní sleva na dani		
Zdrav.pojištění	1	Plátce		
Sociál.pojištění	1	Plátce		
Důvod slevy S7a				
Sleva SP-důch.	SD	Poživatel starobního důchodu		
Děti pro daň				
Zdrav. pojišťovna	SD	Poživatel starobního důchodu		

2.2. Výpočet mzdy se slevou na pojistném

Při výpočtu mzdy se u každého zaměstnance, u kterého je v kmenových údajích vyplněn nárok na slevu na pojistném pro poživatele starobního důchodu, **tato sleva automaticky uplatní**. O této skutečnosti jste následně informováni hlášením, které obsahuje i výši spočtené slevy.

2.3. Přehled o výši pojistného

Slevu na pojistném za kalendářní měsíc uplatňuje zaměstnavatel na *Přehledu o výši pojistného* (viz část D zobrazeného přehledu níže).

Slevu na pojistném odečte zaměstnavatel z částky celkového pojistného a uhradí pouze rozdíl mezi celkovým pojistným a slevami na pojistném (viz část E zobrazeného přehledu níže).

D. Slevy na pojistném zaměstnanců		
13. Počet zaměstnanců	14. Úhm vyměřovacích základů zaměstnanců	15. Úhm slev na pojistném zaměstnanců
1	40 000	2 600

E. Pojistné k úhradě	
16. Rozdíl mezi pojistným celkem a slevami na pojistném	26 110

Obrázek: Část D a E na Přehledu o výši pojistného 2025

2.4. Tiskové sestavy s přehledem uplatněných slev

Položkový přehled uplatněných dílčích slev na pojistném za jednotlivé zaměstnance je zobrazen v tiskové sestavě, kterou naleznete v menu *Tisky sestav > Odvodové povinnosti*, kde na zobrazeném formuláři v záložce "*Sociální pojištění*" vybere sestavu "*Položkový přehled o výši pojistného, slevách a náhradách za nemoc*".

30.01.2025 12:54:06		Moje firma, s.r.o.		Strana: 1	
Položkový přehled o výši pojistného, slevách a náhradách za nemoc				Období : 01/2025	
Pracovník	Vyměřovací základ	Pojistné	Náhrada		
001 Marný Tomáš Ing.	40000	240	0		
Sleva na pojistném zaměstnance pro poživatele starobního důchodu		2600	(z 2840)		
002 Novák Karel Bc.	50000	3550	0		
Celkem	90000	3790	0		

REKAPITULACE					
Pojistné za zaměstnance - před slevami	90000	6390			
Slevy na pojistném zaměstnanců pro důchodce	40000	2600	1 případů		
Pojistné za zaměstnance - po slevách	90000	3790			
Pojistné za zaměstnavatele	90000	22320			
Pojistné celkem		26110			